

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.

За странство . . . — 14 л.

Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

251

Градската библиотека

Варна

ОБЯВЛЕНИЯ:

На IV стр. 15 ст. на кв. см

Адресъ:

"В. Добруджа"

Бабадагъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излиза понеделникъ, сряда и петък

Българскиятъ народъ не е сантименталенъ. — Горитъ въ Добруджа подъ ромънския режимъ. — Нашата преса за Добруджа. — Отзиви. — Телеграмата на Кайзера до Добруджанския Съборъ. — Прѣговоритъ за миръ. — Положението въ Русия. — Америка задържа параходитъ за Русия. — Английски свѣдѣния за загубитъ по море. и пр.

П. Тодоровъ. Инв. 10, 137 = XIV, 415

Българскиятъ народъ не е сантименталенъ

Въ миналия брой на вѣстника си хроники-раше уводната статия на главния редакторъ на в. „Фосише Цайтунгъ“ г. Херманъ Бахманъ, еднакъ отъ членоветъ на депутацията на германскитъ журналисти, която недавно посети България. Мнѣнието на г. Бахманъ за България заслужава особено внимание, не само защото изхожда отъ единъ виденъ обществень дѣлецъ, но най-вече и затова, защото е мнѣние на лице, което на мѣсто е изучило нашата народна душа и националнитъ ни копнежи.

Напълно въ съгласие съ впечатленията на г. Бахманъ, ний на това мѣсто не единъ път сме поддържали гледището, че българския народъ въ своята цѣлостъ не е по характеръ сантименталенъ. Българинътъ не е човѣка на чувствата и страстите, той гледа на общественъ животъ, тъй както и на своитъ частни работи, отъ гледището на реалността; той е човѣкъ на разумътъ. И въ това отношение ний се различаваме твърдъ много отъ другитъ славянски народи. Единъ бѣгълъ погледъ върху близкото ни самостоятелно политическо съществуване е достатъченъ да поддържи тая отличителна наша народна черта.

Току що освободени отъ турската тирания, у насъ се издигнаха бури отъ негодувание противъ политическитъ поизлюбовени и мнѣния на нашата освободителка. Борбитъ противъ асирациитъ на разнитъ Каулбарсовци бѣха взели видъ на общи народни движения и не единъ път се изразяваха въ жетехи. Българскиятъ народъ държеше на своята политическа самостоятелностъ и не се спираше отъ никакви чувства къмъ Русия; надъ всичко той поставяше своята държавна независимостъ. Както въ вътрѣшния си политически животъ, така и на дипломатическото борбище, той не търпеше опекунството и чужди контроли. Негодуването бѣ тъй навикнато, че то се разрази въ формално скѣсване на отношенията ни съ нашата Освободителка. Характерното бѣ, че народътъ бѣше послѣдниятъ, който съжалываше за създаденото положение.

Въ 1885 год. се направи първата стѣпка къмъ националното ни обединение. Цѣлия народъ застана на стражата на своитъ духовни водачи въ борбата и посрѣщна, безъ смущение въ своитъ чувства притогления изъ отъ засада ударъ на сѣмеменицата ни Сърбия. Разбира се, първата рана въ славянското сърдце на българина бѣше нанесена, обаче, тя не бѣ отъ неизлѣчимитъ. Достатъчно бѣше народнитъ интереси да продиктуватъ нова ориентировка въ политиката, за да забравимъ коварството на нашитъ съсѣди. И когато въ 1912 год. се създаде балканския съюзъ, цѣлия български народъ, въ огледъ къмъ интереситъ на родната си, забрави 1885 година. Надъ своитъ чувства той постави обединението на своята прѣсна родна челядъ и освободението на Македония. При обявяването на Балканската война той отиде на съ увърението, че, настѣпнитъ часа за прѣминаването втория етапъ въ пътя на национална борба, за да дойде и третия — освободението на другия роденъ край — Добруджа. Надникнемъ ли върху историята на македонския въпросъ, ние ще се на-

тъкнемъ не на единъ само фактъ за силно народно възбуждение и противъ Русия, когато тя е излизала съ противоположни на нашитъ копнежи схващания.

Нужно ли е да се спираме на прѣснопаметната 1913 година, която погуби окончателно нашитъ славянски чувства? Не бѣ ли гаврата съ националното ни обединение и съ възпитанитъ народни идеали първата и послѣдната причина за нареждането на нашия непоказанъ отъ дипломатическитъ интриги народъ въ редовитъ на враговетъ на нашата освободителка? Българския народъ, върхъ на своя характеръ, обяви за измѣнителъ всички, които се противопоставиха на неговото съединение, за което той обрече на гибелъ своето политическо самостоятелство. Той се върна отъ Чаталджа и Калиманци съ една рана въ сърдцето, която бѣше толкова дълбока, че ставаше неизлѣчима. Въ Вукуренъ се свѣскаха послѣднитъ вѣзми на България съ нейнитъ съсѣди и славянска Русия. И днесъ, когато въ Брестъ-Литовскъ възвѣща настѣлото на подпиратъ на нашитъ делегати върху мирния договоръ между насъ и Русия, ний сме поразени отъ факта, че нашниятъ народъ и тукъ остава веренъ на своя разумъ и не се отдава на чувствата си; той гледа къмъ прѣдстоющето бъдеще, той търси обединението на роднитъ кѣтото и не се забравя въ чувствителни умишления за поминението си съ своята освободителка. За достойнство за похвала и удивление държане на българския войникъ въ възражитъ добруджански боеве да не говоримъ; тѣ сѣ прѣсни въ паметта на всички ни.

Тия и редъ подобни факти не могатъ да останатъ скрити отъ окоето на чуждоцитъ. При първия контактъ съ българската душа наблюдателтъ лесно открива характерната му черта, а тя е, че чувствителността е далечъ отъ насъ; ний сме хората на разума и на реалното въ живота. Она, който би дакъ курсъ на нашата политика въ огледъ на нѣкаква сантименталностъ, ще се срѣдне веднага съ твърдостта на българската душа и не ще може да направи ни една стѣпка напредъ.

Ний сме поддържали, а съ насъ заедно днесъ прави това и главниятъ редакторъ на „Фосише Цайтунгъ“, че нашата външна и вътрѣшна политика се крѣпи на реални основи, че тя корпи своето възстановление само отъ извора на наше национално обединение. И за това днесъ цѣлиятъ български народъ, като една душа, иска поддържката на своитъ приятели въ тая единна своя борба, която той издига въ своенѣтъ култъ. Българинътъ е мѣрливъ и ще търси приятелството на другитъ народи не по чувствата си, а по своя разумъ и само въ огледъ на своитъ национални интереси.

И г. Бахманъ, като говори за възненнието, което прѣдизвика въпросътъ за Добруджа въ България, право бѣже, че то е единъ психологически фактъ, който не може да не привлѣче вниманието на тия, които сериозно мислятъ за създаването условия за траенъ миръ, както и за укрѣпването на съюзитъ между Централнитъ сили и България. Ние ще бъдемъ изрядитъ, които най-много ще съжалыватъ, ако не се схване достатъчно правилно здравата мисълъ, която изразяватъ четиринитъ думи на г. Бахмана, който, като добъръ синъ на вѣлика Германия, се явява истински приятель на българския народъ.

Положението на бойнитъ фронтове.

Бюлетенъ отъ Щаба на Дѣйствующата Армия за 2.I 1918 г.

Македонски фронтъ. На нѣколко мѣста по фронта, особено въ околността на Витоля, въ малко време, артилерийската дѣйностъ бѣше по оживена. Въ сѣверо-западна и юго-западна отъ Дойранъ нѣколко кратки урагани. Сѣверо-източно отъ Добрунското езеро нашиятъ охраняюща частъ отбиха опита на нѣколко английски взвода да приближатъ позицитъ ни; при Дола Струма успѣшна за насъ разузнавателна дѣйствиа.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Германски свѣдѣния.

Западенъ воененъ театръ. Група армии на Ваварския Прѣстопопсѣдникъ. До Дюле артилерийската дѣйностъ сѣдѣ обидъ въ нѣкои участци се доста засили. Сѣверно и южно отъ Ленсъ тѣ се скѣпи въ свързва съ успѣшнитъ разузнавания. Само между Аресъ и Сопъ-Кантанъ огъна се засиливаше отъ време на време. Числото на взетитъ прѣзъ послѣднитъ дни, Южно отъ Нарксалъ англичани извѣстия достигна числото 500.

Група Армии на Германския Прѣстопопсѣдникъ. Сѣверно отъ Царскотъ село, въ околността на бойната дѣйностъ се увеличи. Разузнавателнитъ ни атаки на много мѣста ни доведоха едно количество французи.

Италиянски фронтъ. Огнената дѣйностъ бѣше засилена по плоското възвишение при Авиато и въ областта на планината Томба, а сѣщо така и по долинето течение на рѣката Пилве. На 26 декември зараната нашата охрана на позицията при пасища при Пензонъ бѣше отблъвана на источния брѣгъ на р. Пизавъ безъ загуби. Неприятеля, който забавлява това опразване едва на 31.XII, поддържа до тоя день силнитъ артилерийски и минохвъргаченъ огънъ надъ изоставенитъ позиции.

П о м о р е

Науенъ. Официална. Германскитъ подводници потопиха прѣзъ послѣднитъ дни въ нѣмското море 18000 тона, въ Сръбско море 30000 тона, въ забранената около Англия зона 19000 тона и въ Вискайското море, английскитъ морски води и Ирландското море 25000 тона. Всички параходи сѣ били добръ натоварени и силно охранявани.

Лондонъ. Официална. Прѣзъ нощта на 22 сръщю 23 декември, при холандския брѣгъ три английски торпедоразрушители се натъкнали на мина или торпила, 13 офицери и 100 моряци загинали. Потопена е и минночистачната лодка „Арбурсъ“; командирътъ, единъ другъ офицеръ и 7 моряци сѣ изчезнали. Митингския параходъ „Грипе“ е сѣщо така потопенъ.

Горитъ въ Добруджа подъ ромънския режимъ.

(Продължение отъ брой 80.)

VII

Въ докладътъ на Тукчанскитъ окръженъ управителъ за 1908 сръщаме очертанъ резултата на режимътъ, подъ когото сѣ били поставени горитъ въ Добруджа прѣзъ ромънско време. Ето какво пише управителя следъ една обиколка на горитъ въ окръга: „Почти на всѣкъ видѣхъ, че общинскитъ плащатки сѣ опустошени, а полученитъ отъ тѣхното експлоатирание по стопански начинъ суми сѣ съставлявали въ миналото, незаконни доходи за общинскитъ кметове, секретари и бирници. За съжаление е, гдѣто при експлоатиранието на държавнитъ гори се държи сметка само за увеличаване на постѣпленитъ. Войски дѣсничей се надпрѣварва да доставя на държавата колкото му е възможно по голимъ приходъ. Да се отблъжи, че повече отъ половината отъ оныхъ 79,900 х. гори, които казахме че притежавала държавата, сѣ изсѣчени прѣзъ миналитъ години. Славнитъ гори на Бабадагъ, Камена, Славъ, Николицей изчезнаха отдавна, и сегѣ се нап-

дате съ вся сила, въжовитъ гори на Чукурово, Цигапка, Ески-Баба и други. За съжаление е, че между безмислено изсиченитъ гори, се намира гората Лети, отъ дунавската дълга, която е била залесена прѣзъ врѣмето на турското владичество, за задържане на пѣсцигитъ отъ устиата на Дунава* *)

* *)

Подробно описание на съществуващитъ днесъ гори въ Добруджа е трудно да се направи, а при това то е и безполезно. Поради невъзможността да се внесе отъ другадъ потребнитъ материалъ отъ гориво—дърва или въглища, много гори вече нѣма да съществуватъ слѣдъ войната. Подробно описание на горитъ въ Добруджа е помѣстено въ статистиката за горитъ отъ 1900 г., и въ датирзаното съчинение *Padurile Statului*. Даннитъ

Околии	повърх-ностъ	искусствено залесени	салк-мови	дабови	празни мѣста	експлоат. експлоатаци.	неексплоатирани
Кюстенджа	830	510	519	176.5	144	—	686
Хърсово	6867	—	—	1250	795	2521	3050
Меджидие	3585	—	—	—	1370	2215	—
Мангалия	4507	450	450	—	—	—	450
Нова Силистра	17670	—	—	4180	2817	961.85	13891
Окрѣгъ Кюстенджа	28903	960	960	5606	5126	5698	18078

Споредъ тази таблица, най-гористи околии въ Добруджа сѫ Бабадагската съ 56108 хе., Мачинската съ 30794, Новосилистренската съ 17680 и Тулчанската съ 15788 хектара. Най-бѣдни откъмъ гори сѫ Мангалия, Меджидийска и Кюстенджанска околии, гдѣто едва има по няколко стотини хектара изкуствено залесени салк-мови плантации, или пъкъ посредствени мешелици, които не могатъ да се считатъ за гора.

Съ малки извличения, съществуващитъ въ Добруджа гори сѫ въ много незадоволително и състояние

сѫ събирани отъ май 1898 до октомври 1899 г. отъ г. М. Д. Ионеску. Това описание обаче не отговаря на действителността отъ 1916 г., слѣдъ като обширни гори се раздадоха на ветеранитъ, други се изсѣкоха отъ държавата, а и една значителна частъ се изсѣча отъ ромѣнскитъ военни власти прѣзъ пролѣтътъ на 1916, при направата на окопи по продължение на старата граница, а още голѣми количества сѫ изсѣчени прѣзъ зимата на 1916 г. Само за ветеранитъ и новожененитъ въ Кюстенджанския окръгъ, до 1907 година сѫ били изсѣчени, както видѣхме, 7957, хектара, 8087 кв. м. гори, или една четвъртъ отъ горитъ на окръга въ 1900 г. При все това, ще прѣвидемъ по това описание разпрѣдѣленieto на горитъ въ околии.

Разпрѣдѣленieto на горитъ въ Добруджа въ 1900 г. по околии, въ хектара:

прѣдѣли, запазени повечето пъти само въ по-стрѣмнитъ негодни за оранъ мѣста. За тѣхната стойностъ е много трудно да се каже вѣрно положително, поради голѣмото разнообразие на есенцитъ и на възраститъ. Реализиранитъ отъ държавата годишенъ приходъ не дава едно точно мѣрilo, тъй като е много не постояненъ и не почива на едно систематично, водено по известни установени принципи, експлоатиране. Така споредъ официални цифри, приходъ за 1898—1899 г. е 1.773.316 а за 1913—1914 е билъ само 377.411 лева.

ОКРЪЗИ	Отъ главн. продукти		Отъ второст. продук.		Отъ нарушение	Всичко приходъ	
	1898—99 г.	1913—14 г.	1898—99 г.	1913—14 г.	1913—914 г.	1898—99 г.	1913—14 г.
Кюстенджа	411.305	107.204	19.072	15.075	9.100	430.377	131.380
Тулча	1273.352	195.702	65.587	38.984	11.340	1842.939	246.031
Добруджа	1684.657	302.906	84.659	54.059	20.444	1773.316	377.411

При днешното положение, и при нормални цѣни може да се приема стойността на хектаръ гора за около 200 лева срѣдно. Съ довършването на желѣзопътната линия Меджидия—Тулча стойността на горитъ отъ Бабадагско, и изобщо на Тулчанския окръгъ ще се повиши. И слѣдъ войната, обаче, както и порано, нуждитъ на населението въ Добруджа отъ дървения материалъ се покриватъ въ голѣма степенъ съ вносъ отъ другадъ. И прѣди войната, строителенъ материалъ е добиванъ въ ограничено количество, главно за нуждитъ на селата около горитъ. Горителнитъ материали, ако и доброточествени, не а биватъ достатъ-

*) Luca Ionescu. *Esprunerea județului Tulcea*. 1903. стр. 78-79.

Прѣгледъ на пресата.

Като коментира извѣщенията на Маргеломана и Стере по бѣждетата политика на Ромѣния, в. „Миръ“ въ уводната си статия отъ 27 декември 1917 г., между другото пише и слѣдното:

Ето защо на ромѣнитъ трѣбва да се даде да разбератъ, че на станалото отъ 15 кѣседа насамъ не може да се гледа като на нѣкаква случайностъ, че то не може да се обясни само съ това, дѣто на властъ билъ Врѣтияно, а не Маргеломанъ, дѣто въ Ромѣния царувалъ Фердинандъ, а не Каролъ. Не градятъ на здрава почва ония, които създаватъ международни връзки въз основа на лични или партийни симпатии, или изобщо на симпатии и антипатии. Историята си имъ своитъ неумолими закони и който имъ се противопоставя по съображения на симпатии и антипатии спѣва развитието на своя народъ и своята държава, и подготвя бѣдоци международни конфликти. Тая история диктува да се огледа на Ромѣния възможността да играе ролята, която играше прѣди войната. Използвайки връзкитъ си съ централнитъ сили, тя си даваше видъ на голѣма държава, чиято роль е да бѣде пѣщо като арбитъръ за другитъ балкански народи. Ромѣнитъ сѣбѣтаха за обѣда да ги сравнятъ съ българи, сърби и гърци. Слѣдъ войнитъ отъ 1912 до 1913 година тѣ се опитаха да играятъ ролята на батьовци и сирѣко турцитъ, и Таке Ионеску си създаде мисията на помирителъ между турцитъ и гърцитъ. Историята показва чрѣзъ войната, че на Балканитъ само единъ народъ има право, да се бори за първъ между другитъ, той е българскиятъ народъ. И всѣко разрѣшение на балканския въпросъ, което не би държало сѣбѣта за той тъй релефно изтъкнатъ фактъ, ще бѣде полурѣ-

шение, ще създаде почва за нови вражди и нови интриги, които ще заплашватъ постоянно спокойствието и мира не само на Балканитъ.

Слѣдъ толкова жертви ние искаме трагедъ, ако е възможно, вѣченъ миръ. Тоя миръ на Балканитъ може да настане, само когато българския народъ се остави да се настани, въ своитъ естествени, своитъ исторически прѣдѣли, които на сѣверъ се посочватъ отъ Дунава. Двадесетъ години ромѣнитъ играха на сѣвѣръ съ централнитъ държави, за да могатъ да разширатъ своитъ прѣдѣли отсамъ Дунава. Въ 1913 години сѫ сѣмѣта цѣлтъ тѣ, които никога въ миналото не сѫ водили война съ България, ни отвориха война, за да забравятъ частъ отъ нашата територия; и сега вѣзкоха въ войната, слѣдъ като бѣха се уговорили да имъ се позволи да се разпростратъ чакъ до Русе и Варна, ако не и по на югъ. Тая охота на ромѣнитъ, да се разпореждатъ на Балканитъ, трѣбва да се прѣсѣче единъ пътъ за винаги; само тогава ще настане оня миръ, за който ни е думата. Нашитъ съюзници иматъ искрения интересъ да съхранятъ на вѣчни врѣмена своето приятелство съ България. И Ромѣния може да имъ стане приятелъ положително, само когато се помисли съ мисълта, да остави на българитъ онова, което е било винаги тѣхна собственостъ, онова, което остана българско по характеръ и слѣдъ четирисетгодишенъ изключителенъ режимъ въ Добруджа.

По поводъ скѣпитъ извѣщения на Маргеломана, в. *L'Esco de Bulgarie*, въ брой 1276 пише слѣдното:

Г. Маргеломанъ не ни казва кои сѫ основитъ на които трѣбва да почива мирътъ между Ромѣния и централния сѣвѣръ за да може тоя миръ да бѣде траенъ и да направи възможно онова сближение, ко-

ето е нужно за постигането на единъ сѣвѣръ. Нѣма съмнѣние, че ромѣнитъ днесъ чистосърдечно отказватъ всѣка идея за завладяване, обаче готови ли сѫ тѣ въ моментътъ, когато искатъ да ликвидиратъ съ това нещастно положение, създадено по тѣхна грѣшка, да ликвидиратъ и съ всѣчки въпроси, които ги на-раха да поддържатъ една империалистична политика? Единъ между тѣхъ въпроси е тоя за Добруджа, който породи у тѣхъ жажда за разширение за сѣвѣтъ на България. Ромѣнитъ готови ли сѫ да приематъ за Добруджа единствено право рѣшение, което ще даде на мирътъ необходимата трайностъ, едно разрѣшение, базирано върху строгото приложение на принципитъ на националноститъ въ Балканитъ? г. Маргеломанъ не ни казва това, обаче, щомъ държи за успѣхътъ на проповѣжданата отъ него политика, която се стрѣми за постигането на подобенъ миръ, ний вѣрваме, че той клони къмъ наметото сближение по въпроситъ. И въ случай, че подобна политика взема надмощие у нашата сѣвѣдка, ний ще бѣдемъ първитъ, които ще се възрадваме отъ новитъ отношения между България и Ромѣния.

Изъ чужбина.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

По мирнитъ прѣговори.

Будапеща. Въ обнародвания днесъ докладъ на комисията за външнитъ работи отъ унгарската делегация се изказва желанието, щото, вследствие прѣговоритъ съ Русия, добритъ по ранни отношения съ народитъ отъ Русия да бѣдатъ възстановени. Доклада поздравява съ радостна симпатия възстановяването на независимото Полско кралство, което е призовано да бѣде важенъ факторъ въ европейската култура, обаче организирането на новата държава не трѣбва да бѣде въ ущербъ на сплотеността на Австро-Унгария. Рапорта одобрява пасажъ отъ изложението на графъ Чернинъ, въ който се казва, че поради нежеланието на сѣвѣтъ да приеме прѣдложението вече нѣколко пъти отъ централнитъ сили миръ, послѣднитъ сѫ принудени да продължатъ войната, докато неприятелитъ залезатъ, че сѫ готови да сключатъ почтенъ миръ. Въ доклада се одобрява сѣщо декларацията на графъ Чернинъ, че тѣзи, които отъ амбиции причиняватъ по-нататѣшни вѣдни, трѣбва да бѣдатъ държани отговорни и трѣбва да дадатъ обезщетение, съобразно новитъ жертви. Доклада прѣдлага да се одобри наложението на графъ Чернинъ и да му се изкаже признателностъ и доверие въ неговата външна политика, главно лосѣжно дѣлността му да подготви мира. На край доклада протестира срѣщу всѣки опитъ за намѣване въ вътрѣшнитъ работи на Австро-Унгария, най-вече по въпроситъ за положението на народноститъ.

Брестъ-Литовскъ. Въ държаното въ пѣтъкъ прѣди обѣдъ заседание на делегатитъ на съюзницитъ и Русия биде привършено сѣвѣщанieto по ония точки, които трѣбва да бѣдатъ уредени при сключването на общия миръ между Русия и тѣзи сили. На първо мѣсто се дойде до съгласие за възстановяването на сѣвѣнитъ чрѣзъ войната договори, за взаимното освобождаване на военно-плѣнницитъ и цивилнитъ интернирани и за развѣната на търговскитъ параходи отъ двѣтъ страни. На край биде разгледано на бързо възстановяването на дипломатическитъ и консулски сношения. Въ стопанствено отношение се дойде до пълно съгласие за най-бързото спиране на икономическата война и възстановяването на търговската развѣна.

Берлинъ. Споредъ руски свѣдония опрѣдѣлени сѫ за членове въ комисията за източното и Нѣмско море контръ-адмирала Зеленинъ и трима морски офицери, а въ тая за Черно море Квитапа отъ първи рангъ Кликовъ съ двама морски офицери. Тѣзи комисии ще се орѣвнатъ съ недѣлнитъ германски комисии, прѣдседателствувани отъ контръ-адмиралъ баронъ Фонтъ Далвигъ за Източното море и Вице-Адмирала Хонванъ за Черно-море. Заедно съ тѣзи комисии е изпратена една особена комисия, подъ прѣдседателството на контръ-адмирала баронъ Фонтъ Кезерлинъ въ Петроградъ, за урѣждане на оставенитъ безъ разрѣшение въпроси, за Ледозития океанъ, за Курланското крайбрежие и други нѣкои възникнали въпроси. Тая комисия е започнала вече работата си.

Лондонъ. Парламентарния кореспондентъ на в. „Дейли Хроникълъ“ съобщава: Въ правителственитъ кръгове се признава, че прѣдложението отъ Брестъ-Литовскъ създаватъ едно ново положение на условията, отъ които официалнитъ власти трѣбва да си взематъ бѣлѣжка. Даже съ направенитъ отъ графъ Чернинъ ограничени новото положение съвѣстува-

съ приемането на тия условия отъ Русия. Въ Англия, Франция, Американскитѣ Щати и Италия става вече разбѣна на възгледи по този въпросъ.

Положението въ Русия.

Копенхагенъ. „Социалдемократенъ“ обнародва единъ разговоръ съ шведскитѣ социалистически депутати Хьолгундъ, който се е завърналъ отъ Петроградъ. Хьолгундъ казалъ, че известията на съгласеността за безредия въ Петроградъ сѫ измислени, както сѫ измислени и твърденията, че народнитѣ комисари упражнявали диктатура. Напротивъ, тѣ били отговорни прѣд изпълнителния комитетъ. Основата на властта на болшевикитѣ почивала върху 2 милиона войници и почти всички организирани работници. Отъ поемането властта отъ болшевикитѣ продължително много се е подобрило. Хьолгундъ е ималъ разговоръ по мира съ Ленинъ, който заявилъ, че счита общия миръ за твърдъ близъкъ. Народитѣ, казалъ той, сѫ уморени отъ войната. Би било наивно да се мисли, че съгласеността ще побѣди. Сега психологическиятъ моментъ за всеобщъ миръ дошълъ. Ако не се сключи сега този миръ, послѣдствата за виновнитѣ правителства ще бъдатъ тежки.

Стокхолмъ. На украинското информационно бюро съобщаватъ отъ Киевъ: пълномощитѣ прѣдставители на английското и френското правителства сѫ общали на украинския главенъ секретариатъ да признаятъ Украйна за напълно независима държава и да ѝ полагатъ съ оръжия и муниции, ако главниятъ секретариатъ, отъ името на украинската република обвини война на Германия, Австро-Унгрия и на сегашното руско правителство. Главниятъ секретариатъ отговорилъ, че украинската република желае да пазива неутралитетъ спрямо двѣтѣ групи сили.

Петроградъ. Съобщение на агенцията Райтеръ. Украинскитѣ и болшевикскитѣ войски, съ артилерия и аероплани, се намиратъ една срещу друга при Харьковъ, готови за бой.

Петроградъ. Въ неделя изъ Петроградъ сѫ станали масови манифестации по случай успѣхитѣ на прѣговоритѣ за мира. Манифестанциитѣ сѫ почнали отъ 10 ч. пр. обѣдъ и сѫ траили до 4 ч. сл. обѣдъ. Въ тѣхъ сѫ вземали участие нѣколко хиляди работници, войници и матрови. Въ манифестанцията участвували и украинци. Изказано било довѣрие къмъ Съвета, исало се общъ демократически миръ и се апелирало къмъ правителството на европейскитѣ държави да взематъ участие въ прѣговоритѣ за мира. Главния изпълнителенъ комитетъ одобрилъ съ голѣмо мнозинство срещу два гласа политиката на съвета на народнитѣ комисари спрямо Радата. Московскитѣ банки, както и Петроградскитѣ банки бидоха затворени. Въ Туркестанъ, споредъ както гласятъ свѣденіята, се образувало самостоятелно правителство. Споредъ съобщенията на вѣстникитѣ по праминитѣ министри Президентъ Горенкинъ съ жена си а зета си е билъ убитъ въ вилата си въ Кавказъ отъ разбойници.

Петроградъ. Петроградската телеграфна агенция съобщава: Между казакитѣ господствува дедорализация. Войскитѣ отъ фронта се отказватъ да отиватъ срещу войскитѣ на правителството. Дивизията въ околността на гората Александровскъ е сломила оръжието. Нейниятъ прикѣръ е послѣдванъ отъ другитѣ полкове.

Верлиъ. Финлендското народно прѣдставителство изпрати до германския канцлеръ мемоаръ, съ което иска признаването на Финландската самостоятелност. Канцлера отговори, че Финландия има сипатитѣ на Германия, обаче само Русия има думата по независимостта ѝ.

Америка задържа прѣдизначенитѣ за Русия параходи. Лондонъ. На „Централъ Нюзъ“ съобщаватъ отъ Токио: утвърдватъ, че американското правителство задържащо всички натоварени параходи, прѣдизначени за Русия.

Франция свиква набора отъ 1919 година.

Парижъ. Камарата на депутатитѣ започна разсѣяването по свикването подъ знамената набора отъ 1919 година. Държавния подсекретаръ г. Абрионъ обясни политиката досежно ефективитѣ и изтъкна, че Англия и Италия в Ромъния сѫ свикали набора отъ 1919 година. Следъ това той привлече вниманието върху необходимитѣ работи задъ фронта. Министръ прѣдседателя г. Клемансо заявилъ, че ще поиска отъ несвиканитѣ подъ знамената селени да посетятъ 6 седмици отъ мѣсецитѣ ануарни и февруарни на тѣзи работи и ако камарата откаже това, той ще постави въпросъ за довърже. Г-нъ Клемансо изтъкна, че германцитѣ приждали вече на французския фронтъ и че се е имало сѣшна нужда отъ работници, 1,200,000 души, мобилизирани задъ фронта, ще отидатъ на фронта въ случай на нужда. Камарата

прие съ 425 гласа, противъ 73, проекта за свикването подъ знамената на набора отъ 1919 г.

Англински свѣдѣния за загубитѣ по море.

Науенъ. Въ Американския в. „Публикъ Лиджеръ“ Едгаръ Стаато Маклей пише: отъ свѣдѣнията на Съръ Иосифъ Маклей, началникъ на английското паракодно управление, излиза че отъ началото на подводната война германцитѣ сѫ потопили въ седемъ мѣсеца повече отъ петъ милиона тона английски търговски параходи. Значението на тая ужасна истинна трѣбваше да се има прѣдъ видъ отъ по-рано.

Неоправдани италиански протести

Науенъ. Италианската радиотелеграфна служба напада вече въ цѣль редъ радиотелеграми: признава успѣшнитѣ атаки на германскитѣ авиатори срещу Падуа. Радиотелеграфнитѣ бюлетени говорятъ, че Падуа билъ единъ откритъ и незащитенъ градъ, но тѣ не смѣятъ да кажатъ, че Падуа, е центърътъ отъ кждѣто се допльватъ резервитѣ и военнитѣ материали, поради което има голѣма разлика между Падуа и атакуванитѣ отъ французскитѣ авиатори германски незащитени градове, както Менхенитъ, Фрайбургъ и Шудъ-гардъ.

Кайзерътъ къмъ Армията.

Верлиъ. Императора отпрати до армията и морината слѣдната заповѣдъ: „Една година се измина въ най-тежки и силни боеве, развели се на белгийската и французската територия отъ пролѣтъта чакъ до Есента, както и на източния фронтъ. Настѣпателния духъ на нашата армия спечели чрезъ тежки удари голѣми успѣхи. Сега армиятъ сѫ спокойни. Въ свѣдѣствие съ армията, моля флота даде нови доказателства за своята енергия. Чрезъ смѣли прѣдприятия, безъ да се спиратъ, подводницитѣ извършватъ своята мѣчна, но ефикасна работа. Изпълнени съ гордостъ и удивление, ний гледаме нашитѣ героични войски, които закрилатъ колониятъ ни. Така по сума и по море въоръжениятъ германски народъ спечели немозантни успѣхи. Но нашитѣ неприятели се надѣватъ още да ни сразятъ съ поддрѣпата на нови съюзници и да унижатъ тогава за винаги всесвѣтското положение на Германия, спечелено чрезъ тежкъ трудъ. Върмийки дѣ нашитѣ законни права и нашата сила, ние очакваме 1918 година съ твърда вѣра и желѣзна воля. Напрѣдъ съ Бога къмъ нови дѣйствиа и нови побѣди!“

Взрѣдници въ Италия.

Дугано. Съобщаватъ, че въ Неаполъ и провинцията станали смутове, поради липса на събѣстни продукти.

О Т З И В И

Добруджа и нашето възраждане, отъ С. Чилингировъ. Издание на народно-спомогателния фондъ „Добруджа“. № 2 на библиотеката „Добруджа“. Цѣна 5 лева.

Още сме подъ впечатлението на книгата на г. Чилингирова. Тя е единъ безупрѣченъ културно-исторически етюдъ на Добруджа отъ устията на Дунава до старата ромъно-българска граница, оная частъ отъ нашето отечество, която, въ борбитѣ за националното ѝ възбуждане въ време на турското робство, игра една отъ първенствущитѣ роли и живѣ съ народнитѣ ни копнежи, за да биде впоследствие разчленена отъ своята майка и хвърлена въ ново културно робство подъ Ромъния. Авторъ не е пощадилъ ни време, ни трудъ за да ни даде единъ истински образъ на тая страна, на която миналата година българската армия възвѣсти свободата, като записа въ историата на народитѣ нова сѣтна страница за народенъ вихровъ подѣмъ и себепризнание.

Книгата на г. Чилингировъ обрѣща културно-историческото минало на всички по важни градски и селски центрове отъ сѣверна Добруджа и е богата съ исторически документи, които до сега се сползаватъ въ разнитѣ прамини архиви, неизвѣстни за любознателното око на читателя.

Съ своя трудъ г. Чилингировъ допринесе твърдъ много за добруджанската кауза, на което всѣки изминатъ денъ носи все по-силенъ и по-силенъ темпъ. И когато Добруджанскитѣ въпросъ днесъ е станалъ за насъ единъ отъ най-актуалнитѣ въпроси за разрешение, въпросъ на животъ, ний сме въ правото си да привѣтствуваме излизането на съчинението на г. Чилингирова, като твърдѣ навѣрно. Авторътъ заслужа всички наши комплименти; съ своя трудъ той се издига още по високо въ лѣстницата на нашитѣ народни духовни жреци.

Ний прѣпорѣчваме съчинението на г. Чилингирова на всички наши читатели. То заслужа да биде прочетано отъ всѣки българинъ не само единъ път.

Привѣтствия до Добруджанския Съборъ.

До прѣдседателя на Добруджанския Народенъ Съборъ въ Вабадагъ сѫ изпратени слѣднитѣ привѣтствени телеграми:

Негово Величество Германския Императоръ е взелъ бѣлѣжка отъ телеграфически приказанитѣ Му сѣжни чувства, на които Вий, като прѣдседателъ на народния съборъ въ гр. Вабадагъ, сте станали изразители и натовари да прѣдаждъ Вамъ и на всички делегати неговата императорска благодарностъ.

Графъ Обендорфъ.

Кумановскитѣ общински съветъ отъ името на всички граждани отъ Куманово се присѣдинява къмъ рѣшението на Добруджанския конгресъ за окончателното присѣдиняване на Цѣла Добруджа, която е дѣлката на Българската държава къмъ цѣлокупното Българско Царство; дѣлката на Българското Отечество и източника на Българската просвѣта трѣбва да бъдатъ вѣчни и нераздѣлни сестри на царството България.

Прѣдседателъ Чобановъ

Г-нъ Прѣдседателю,

Моля, прѣдайте сърдечния ми поздравъ на г-да прѣдставителитѣ на Добрудж. конгресъ въ гр. Вабадагъ. Ако и да не съмъ между Васъ, нѣ мисленно се считамъ че и азъ съмъ между Васъ, сподѣляйки радоститѣ.

Старъ учителъ Георги Тодоровъ отъ 1875/6 въ с. Саржуртъ, отъ 1876—84 въ с. Хамамджия отъ 1882—84 въ с. Касалъ кой, Вабадагска околия.

Съ поздравъ Г. Тодоровъ.

Отъ името на населението въ гр. Велесъ и околията въ лицето на прѣдседателствувания отъ Васъ съборъ като поздравяваме стремѣна на добруджанци за присѣдиняването имъ къмъ майка България отпразиме едно врѣмѣно съ братъ добруджанецъ своя апелъ къмъ всички съчувственици на идеята за националното обединение на народа да помогнатъ и дадатъ пълна поддрѣпа за постигането на българския идеалъ за да може най-сетнѣ населението отъ злощасна Добруджа и много страдална Македония да дына свобода и ние отъ тукъ заедно съ васъ братъ добруджанци моимъ нашето правителство при дипломатическата борба, която му прѣдстои да изпълни до край дълга си и не отстъпни нито педа отъ границитѣ на обединена България, които българския войникъ начерта съ собствената си кръвъ. Апелираме къмъ всѣхнитѣ съюзници да дадатъ своята поддрѣпа за националното ни обединение, каквото до сега не сѫ ни отказали. Прочее похваля на събрата, успѣхъ въ нашето дѣло и се надѣваме въ най-скоро врѣмѣ да видимъ присѣдиняването на Македония, Добруджа и Моравско къмъ българското отечество и да живѣятъ доблестнитѣ добруджанци.

За населението отъ гр. Велесъ и околията: Тодоръ Павловъ, Йорданъ Ашовъ, Тодоръ Х. Алексевъ, Коце Атанасовъ, Илия Леовъ, Сандо Кърмеловъ, Арсо Пандовъ, Петръ Леовъ, Петръ Ацевъ, Петръ Попъ Арсовъ, Гошо Кренивъ, Юрданъ Васковъ, Ив. Карковъ, Мехмедъ Усеиновъ, Лазаръ Трайковъ, Петръ Мисовъ, Димитръ Галевъ, прѣдседателъ на 3 членната комисиа Держменджиевъ Тр. Гочевъ, В. Кърто Ив. Карабаровъ и Гичо Алгаровъ.

Васъ членоветѣ и делегатитѣ ви привѣтствуваме съ първия добруджански конгресъ. Дано Богъ ни помогне и постигнемъ гонимата цѣль — обединение Добруджа съ България. Держайте борци, Вашето дѣло е свето, духътъ на Караджата ватае надъ васъ и ви раководи сплотени въ едно. Вижете, щото цѣлия съветъ да ви чуе: „Добруджа още отъ Аспаруха е българска и българинъ въ нея живѣятъ. Неправдата отъ 78 година трѣбва да се поправи.“

И ако ли нѣкой се противопостави на нашето желание, то той ще отговори прѣдъ бѣдѣнето. Нека всѣки глуми да чуатъ, че съ гърдитѣ си стѣни край морето и Дунава ще издигнемъ и само прѣзъ нашитѣ трупове извратения и подѣла властъ ще мине за да заграби тая света земя. И когато историкътъ или естествознателъ пѣвга ни павѣсти той край — нова Спартата отъ всѣки храстъ, трѣвѣнъ стѣлбъ, пригласани отъ мѣхнитѣ дунавски и морски вълни, слово ще да чуе: „Патяно, иди и кажи на всѣки, че тѣ до единъ достойно за родината извърѣха.“

Да живѣе обединена съ България Добруджа!

Брестенджанска мѣстенъ народенъ комитетъ

Възроденъ отъ шастаето да видя слѣдъ дълго ожидание и много страдална Добруджа озарена отъ лжнитѣ на свободата, поднасямъ моитѣ най-сърдечни привѣтствия и пожелания на народния съборъ. Проява на мощната народна воля за борба безспирна противъ всѣко робство и окрѣпанъ отъ духътъ на Караджата съборътъ, нека се надѣмъ, ще направи чрезъ свещенитѣ негови начинания да се възправи поруганата правда и да закришне неимобилно извоюваната отъ българското непобѣдимо войнство въздѣлено народно обединение. Волата народна ще възтържествува. Разумейте азици ако сѫ намъ Богъ!

Александъръ Дакочичъ — гр. Варна.

Хроника

Новата година в Вабадаг. Гражданите в Вабадаг посрещнаха новата година в новия театрален салон. Беше уредена литературно-музикална вечеринка с томбола. От американско надарване беше продаден един петел за 35 лева и една торта за 177 лв. Вечеринката беше отлично посрещана. Доходът надмина 2000 лева. Вселения продължиха почти до сутринта. Всички си разотидоха доволни от прикарания вълнение минало.

Офицерите от местния гарнизон посрещнаха новата година в офицерския клуб при танцовална вечеринка. Бяха поканени мнозина граждани и граждани. Вселенията се продължиха до късно след полунощ. След 12 часа германските офицери сж отишли закупом от своя клуб при своите бойни другари от нашата армия и сж продължи вълнението си заедно и в голяма интимност.

Мило посещение за нова година. На нова година бабадагчани бяха сориризираны от посещението на смислените хора на Ени-кьойци. Около 60 момичи и момци в празнични селски национални прийоми пристигнаха с десетина каруци, учители с брамлини. Гледката беше мила и затрогваше. На всички правеше силно впечатление красотата на момите от голямото българско село Ени-кьой (тулчанско) и гледността на тяхната народна носия. Хористите и хористите, паредени в стройни редове, сж пснни се от правяка за квартирата на германския полковник, който пристътаваха с новата година. Бяха изпълнени в хор отлично няколко народни пснни.

Два момича от хористите окаяха, според местните обичаи, на рамото на Полковника един украински с народни шеници пешкир. Пристътаваха всички германски офицери. Полковникът беше разчувстван от тоя сориризи и сж няколко думи благодар за честта, която му се прави.

След това хористите и хористите, сж пснни, обиколиха няколко улици и се отправиха за народното училище, да се вбселиха до вечерта. Към 8 часът хорът посети военния клуб, който поздравиха командующия армията и всички български офицери. Особено е бил изненадан Генерала сж хубавите пснни и гледката национална носия. Два момича хористи окаяха един извезан с народни шеници пешкир. Изпълнени били няколко нумера добруджански ржченици. Някои от хористите селанки сж изпълни няколко народни пснни.

Направило силно впечатление чисти български характер на пснните и безупречния акцент. При най-добро разположение и голяма задумчивост вбселията продължиха до полунощ и всички — офицери, селанки, селанки и граждани си разотидоха доволни от милата гледка.

Преди да посетят Бабадаг, момите и момците хористи сж отишли срещу нова година в с. . . , където сж пристътавали началника на 12 п. дивизия. Генералът се е разчувствувал до там, че пръв съзид едва можал да благодари за направената му чест от Ени-кьойци. Началника на дивизията и началникът щаба на дивизията били дарени по обичай с селски пешкири. Генерала бил особено затрогнат и задържал хористите и хористите в клуба до късно през нощта. Всички сж пснни, хора, ржченици и танц посрещнали заедно — твърд задумчиво новата година.

Не можем да не дадем израз и на своите впечатления. Най-останавихе поразени от гледката и пснните на хорът. Особено ни направи силно впечатление свободното държане на момите и момците и спазването народните ни обичаи в такива тържествени случаи. Хорът на Ени-кьойци беше едно истинско огледало на чистата българска селска душа; беше съчетано с поразителен вкус простото и неизвратеното сж хубавото. За идеята може да се каже добро и похвално. Ний сърдечно съраждаме инициаторите.

Хорът извава голямо желание да посети столицата и Царския дворец, за да представи националната носия и народните пснни и игри на Ени-кьойци. Ако се осмисли тоя проект, софиянци ще имат случай да се порадват на една истинска добруджанска гледка.

Благодарност. Меджидийското училищно настоятелство благодари на началника на тилото управление при 8 армия г. Генералъ Перилейски и началникът щаба при сжщото управление г. Подполковникъ Михневъ за особените им грижи към народната просвета в Меджидие и за указаното от тяхна страна съдействието за уреждането на безплатни утрини закуски и за набавянето на обувки и дрехи за бедните деца.

Неосвободен албанин. Към списъкът на неосвободените от германски плен български добруджанци, войници от ромънската армия, сме замолени да прибавим и името на войникът Иванъ Каровъ от с. Жасанкой, № 20585, сержантът от Reg. 83 Infant. Comp. 3, който се намира в пленническия лагер в Zwisa (Sachsen).

Царски отговоръ. Н. В. Царъ е благоволил да благодари телеграфически на жителите на Канак-Буджак за поднесения му приветствия по случай празниците на освобождението на селото им.

На сжните е отговорилъ телеграфически и командующия 3 армия.

Недълго училище в Меджидие. Учителите от Меджидие сж открили женско недълго училище в гр. Меджидие. Записали сж се доста ученици.

Вечеринка. На 19.XII. била дадена в селото Хаджиларъ за пръв път литературно-музикална вечеринка, от страните на учителите и учениците сж и подобрени номера. Въпреки обстоятелството, че в много от околните села сжщата вечер нямало вечеринка салона бил буквално пръпан от местното население, живущи тука тулчански граждани и гости. Общия приходъ достигнал сумата 1500 лева. Черковно Училищното настоятелство благодари на командира на 23 артилерийски полк г. Подполковникъ Венедиковъ, на всички посетители и участвуващите.

Прехвала Ставаме изразители на благодарностите на Мачинци към командирите на 48 п. полк, г. Полковникъ Коларовъ за особените грижи, които проявява за успехът на народната просвета и за щедрите материални помощи. Мачинци, които пострадаха извънредно много ще си спомнят сж благодарност за похвалната дйност на г. Полковникът.

Освобождението на с. Хаджиларъ. Празникът на освобождението на с. Хаджиларъ 22.XII. бил отпразнуванъ особено тържествено. След отслужването на панахида за падналите герои и молебствъ, в едно от училищата е била дадена дйства забавка. Поздравени били телеграфически от местния комитет Н. В. Царъ и главнокомандующия. Последния е отговорил сж следната прочувствена телеграма.

„Взторжениятъ приветствия и изблик на радост и благодарност, които отправиха чрезъ менъ до героите — Ваши освободители, показватъ колко хаджиларци, цънати дйлата на Вългарската армия.

Желанието на героите е дадена Вамъ свобода да бждете вбни.

Главно командующия Вългарската Армия, Генералъ-Лейтенантъ: Женовъ.

Единъ уснхъ. На 23.XII. учителите сж учениците от българ. първоначално уще в гр. Меджидие дали дневно литературно-музикално забавление, придружено сж томбола, за в полза на училищната каса. Забавлението било добър посрещено и отлично изпълнено. Чистият доходъ от него достигнал почтената сума 1776 лева.

За реализирането на тоя приходъ спомогнало най-вече обстоятелството, че всичките предмети за томболата били подарени от граждани и търговци в града, безъ разлика на народност. Училищното настоятелство благодари на дарителите.

Добруджанци! Преди да украсите стъните си сж календъръ за 1918 год. искате художествено изработения календър на Добруджанската организация, който излиза от печатъ следъ няколко дни. ще струва само 60 стотинки. За поголемо количество специална отстъпка.

Поръчките да стават: библиотека Добруджа ул. Гурко № 16 — София и книжарницата — Вабадаг.

Благодарствени приветствия. По случай годишнината от освобождението си жителите на с. Каменка, Мачинско, сж испратили благодарствени телеграми до Министръ Председателя, Командующия 2 армия и до командира на 1 конен полк.

Нова година в с. Конгаст. Конгастци тая година сж посрещнали новата година сж литературно-музикална вечеринка, уредена по инициативата на главния учител и поручикъ Бановъ. Независимо от приходите 737 лв. събрани били за фондът на „Червеня кръстъ“ 250 лева.

Коледно дърво в Кюстенджа. На 30.XII. Женското благотворително дружество „Милосърдие“ е устроило в театралния салон на читалището „Изворъ“ коледно дърво сж подаръци за всички деца от българските училища в града и с. А. и до лж о й. На бедните ученици били раздадени зимни дрехи и обувки. В благотворителността взели живо участие и учениците и учениците от II и III класове на прогимназията. Празненството издало крайно сполучливо и салонът бил пръпан от публики. Правнотрадно впечатление пемюрната дйност на настоятелството на д-во „Милосърдие“.

Разписание на влаковете и паракоситъ.

Влаковете Врайла — Вукурежъ.

Тръгва от Врайла в 7 ч. и 34 м. сутр.
Прстига в Вукурежъ в 5 ч. 03 м. следъ об.
Тръгва от Врайла в 5 ч. и 56 м. вечерта.
Прстига в Вукурежъ в 1 ч. и 02 м. сл. об.

Тръгва от Вукурежъ в 7 ч. и 15 м. сутр.
Прстига в Врайла в 2 ч. и 06 м. сл. об.

Тръгва от Вукурежъ в 1 часа и 02 м. сл. об.
Прстига в Врайла в 8 часа вч.

Заблжжия: Врмето се разбира източно европейско (Бълг. врме).

параходите Оршова — Врайла.

Параходите пристигат в Врайла всъщи понеделник и четвъртък 630 пр. пладий и отпътуват нагоръ сжните дни 830 пр. пладий.

салът Врайла — Гечетъ.

Тръгва от Врайла в 7 и 9 ч. пр. пл. и 1 и 3 ч. сл. пл. Тръгва от Гечетъ в 8, и 10 ч. пр. пл. и 2, и 4 ч. сл. пл.

Библиотека „Добруджа“

издава фондъ „Добруджа“ — организация за национална култура и взаимна помощ

Излъзоха от печатъ и се пръстнаха в продажба следните книги:

№ 1. Историческите права на България върху Добруджа от Миланъ Г. Марковъ. Цна 2 лева.

№ 2. Добруджа и нашето възбуждане (културно исторически издирвания) от С. Чилингировъ. Цна 5 лева

Подъ печатъ и скоро ще бждат пуснати в продажба:

№ 3. Кюстенджанското пристанище от Дръ Ив. Пенковъ и

№ 4. Етнографията на Добруджа от професоръ Романски

Всички поръчки да се испратят до Библиотека Добруджа ул. Гурко № 16 и дружество Курьеръ — София.

На книжари 25 % отстъпъ.

Добруджанци могат да искат сжните номера от книжарницата на фонда в Вабадаг.

Книженъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Прстигнаха в склада в голямо количество следните книги:

Учебници:

1. Букваръ и първа читанка от М. Влайковъ
2. Читанки за III и IV отдъл. от Т. и М. Влайковъ
3. „ за III отдълот от Г. Балтаджиевъ
4. „ III и V отдъл. от Г. Стойновъ и Хр. Тодоровъ
5. Смѣтане за II, III и IV отдъл. от А. Борлаковъ
6. Отечествознание за IV отд. от М. Влайковъ
7. Природознание за III и IV отд. от А. Борлаковъ
8. Законъ Божи за II, III и IV отд. от Богомилъ
9. Езиковни упражнения за II отд. от Карагюлевъ

Ржководства за учители

1. Практиката на пръв I и II учебна година от д-р В. Мановъ
2. Сборникъ за дйски забави, ч I и II от Д. Бойчевъ
3. Практиката на природознание в III отд. от А. Борлаковъ и Юрд. Сановъ
4. Утра и вечеринки от Ив. Андрейчинъ
5. Улчвания къмъ буквара и читанката от М. Господиновъ и М. Д. Николовъ

Дйското четиво

1. Сл. „Звѣздца“ — отделни книжки.
- 2) Библиотекъ „Дйдови и бабини приказки“.

Канцеларски и ученически потреби

Дневници сж материални книги. Училищни бюджетни бланки. Приходни, разходни и квитацнионни книги. Разли видове тетрадки, моливи, пера, мастила, пликосъ и др. Разли формулари и бланки за общинските и войсковите канцеларии.

Ликове на народните дйци, портретите на цари и царици